

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/228335,Upamietnilismy-ofiary-rezimow-totalitarnych.html>
27.02.2026, 21:07

[Następny](#)

[Powrót](#)

Upamiętniliśmy ofiary reżimów totalitarnych

23 sierpnia 2025 roku, w Europejski Dzień Pamięci Ofiar Reżimów Totalitarnych, oddaliśmy hołd ofiarom dwóch zbrodniczych systemów – niemieckiego nazizmu i sowieckiego komunizmu. W imieniu Instytutu Pamięi Narodowej zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma, wraz z Adrianną Garnik, dyrektorką Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL, złożyli wieńce pod Ścianą Śmierci w dawnym więzieniu mokotowskim w Warszawie.

23.08.2025

[II Wojna Światowa](#) [system totalitarny](#) [Zbrodnie niemieckie](#) [Zbrodnie sowieckie](#)

23 sierpnia 1939 r. Niemcy i Związek Sowiecki podpisały układ, który otworzył drogę do II wojny światowej i wszystkich jej konsekwencji, m.in. obozów koncentracyjnych, krematoriów i gułagów, a potem długich lat „zimnej wojny”, które dla wielu społeczeństw Europy Środkowo-Wschodniej oznaczały dalsze zniewolenie. W rocznicę podpisania tego porozumienia – znanego jako pakt Ribbentrop-Mołotow – obchodzimy Europejski Dzień Pamięci Ofiar Reżimów Totalitarnych.

Dr Mateusz Szpytma, podczas wizyty w muzeum, obejrzał wystawę „Zamordowane miasto. Reliefy Marii Hiszpańskiej-Neumann”, przygotowaną przez Archiwum IPN.

Ekspozycję można oglądać w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL do 31 października 2025 r. [Wernisaż odbył się 4 sierpnia 2025 roku.](#)

Dr Mateusz Szpytma, zastępca prezesa IPN, obejrzał wystawę „Zamordowane miasto. Reliefy Marii Hiszpańskiej-Neumann” – Warszawa, 23 sierpnia 2025. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Dr Mateusz Szpytma, zastępca prezesa IPN, obejrzał wystawę „Zamordowane miasto. Reliefy Marii Hiszpańskiej-Neumann” – Warszawa, 23 sierpnia 2025. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Dr Mateusz Szpytma, zastępca prezesa IPN, obejrzał wystawę „Zamordowane miasto. Reliefy Marii Hiszpańskiej-Neumann” – Warszawa, 23 sierpnia 2025. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Europejski Dzień Pamięci Ofiar Reżimów Totalitarnych, znany także jako Międzynarodowy Dzień

Czarnej Wstążki, to międzynarodowe święto obchodzone corocznie 23 sierpnia. Ustanowiony przez Parlament Europejski w 2008 roku, dzień ten upamiętnia ofiary dwóch totalitarnych reżimów XX wieku: stalinizmu i nazizmu, oraz przypada w rocznicę zawarcia Paktu Ribbentrop-Mołotow, który stał się symbolem współpracy między tymi reżimami. Pakt ten, podpisany 23 sierpnia 1939 roku, był de facto umową o podziale Europy Środkowej i Wschodniej między III Rzeszę a Związek Radziecki, co bezpośrednio doprowadziło do wybuchu II wojny światowej oraz tragicznych wydarzeń, które pochłonęły życie milionów ludzi.

Europejski Dzień Pamięci Ofiar Reżimów Totalitarnych przypomina o konieczności zachowania pamięci o ofiarach masowych deportacji, eksterminacji, oraz zbrodni popełnionych przez oba reżimy. Jest to także okazja do refleksji nad historią, upamiętnienia tych, którzy cierpieli i zginęli z rąk totalitarnych systemów, oraz do promowania wartości demokratycznych, praw człowieka, i pokoju w Europie.

Obchody tego dnia, mające na celu zakorzenienie demokracji oraz wzmocnienie stabilności kontynentu, odbywają się w różnych krajach Europy, a ich organizatorem od 2010 roku jest Europejska Sieć Pamięć i Solidarność (ENRS). Sieć ta, z siedzibą w Warszawie, bada, dokumentuje i upowszechnia wiedzę o historii Europy XX wieku, ze szczególnym uwzględnieniem okresu dyktatur i wojen.

23 sierpnia stanowi również symboliczny sprzeciw wobec zbrodniczych działań totalitarnych reżimów, a obchody tego dnia przypominają o obowiązku obrony wolności i sprawiedliwości we współczesnym świecie. W ramach obchodów organizowane są również kampanie społeczno-edukacyjne, które przywołują postacie takie jak Kazimierz Moczarski – polski pisarz i więzień komunistycznego więzienia, Milada Horáková – ofiara mordu sądowego popełnionego w 1950 r. przez komunistyczny trybunał w Pradze, czy Mala Zimetbaum i Edward Galiński – para zakochanych, którzy poznali się w niemieckim obozie Auschwitz-Birkenau, będące świadectwem sprzeciwu wobec reżimów i przypomnieniem o ludzkiej tragedii wywołanej przez stalinizm i nazizm.

Dowiedz się więcej:

- [Deбата Ribbentrop i Mołotow – podpalacze świata z woli Hitlera i Stalina](#)
- [Pakt Ribbentrop-Mołotow. Poznaj podstawowe informacje w ciągu 5 minut](#)
- [Marcin Przeglęta: Czy pakt Ribbentrop-Mołotow był „paktem dwóch marksistowskich ideologii”?](#)
- [Regina Dąbkowska: Miłość w czasach totalitaryzmów – Kazimierz i Zofia Moczarscy](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Warszawa

Centrala

Europejski Dzień Pamięci Ofiar Reżimów Totalitarnych, Zbrodnie niemieckie, Zbrodnie sowieckie

Uroczystości

Powiązane wiadomości

23 sierpnia - Europejski Dzień Pamięci Ofiar Reżimów Totalitarnych Międzynarodowy Dzień Czarnej Wstążki